

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ

๑. อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ

อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครองเป็นไปตาม พระราชบัญญัติองค์กรอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ซึ่งบัญญัติว่า “พนักงานอัยการ” มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) อำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครองแทนหน่วยงานของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ (๓) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่งหรือคดีปกครองมีอำนาจและหน้าที่ดำเนินคดีแทนรัฐบาล หน่วยงานของรัฐที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ในศาลหรือในกระบวนการทางอนุญาโตตุลาการทั้งปวง กับมีอำนาจและหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการ”

ดังนั้น พนักงานอัยการจึงมีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีแทนเฉพาะรัฐบาล หน่วยงานของรัฐทั้งที่เป็นองค์กรตามรัฐธรรมนูญ ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค (จังหวัด, อำเภอ) รวมถึงราชการบริหารส่วนกลางที่ส่งเจ้าหน้าที่ของตนไปปฏิบัติหน้าที่ประจำในจังหวัด ตามกฎหมายว่าด้วยการแบ่งส่วนราชการของหน่วยงานมิให้กำหนดให้เป็นราชการส่วนภูมิภาคในจังหวัด โดยรับดำเนินการว่าต่างฟ้องคดีแทนรัฐบาลหน่วยงานของรัฐและการรับแก้ต่างคดีที่หน่วยงานของรัฐถูกฟ้องคดีแทนหน่วยงานดังกล่าว

นอกจากนี้ พนักงานอัยการยังมีอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายอื่นซึ่งบัญญัติว่าเป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักงานอัยการสูงสุดหรือพนักงานอัยการด้วย เช่น การร้องขอศาลสั่งเพิกถอนสัญชาติไทยกับผู้มีสัญชาติไทยเพราะเกิดในราชอาณาจักรไทยโดยมีบิดาเป็นคนต่างด้าว เมื่อปรากฏหลักฐานว่าใช้สัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่น หรือฝังใฝ่อยู่ในสัญชาติของบิดาหรือสัญชาติอื่นหรือการถอนสัญชาติไทยกรณีปรากฏว่ากระทำการใดๆ อันเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงหรือขัดต่อประโยชน์ของรัฐหรือเป็นการเหยียดหยามประเทศชาติตามพระราชบัญญัติสัญชาติ พ.ศ. ๒๕๐๘ มาตรา ๑๗ เป็นต้น

(๒) อำนาจหน้าที่ดำเนินคดีแก้ต่างให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ

ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ (๔) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือ คดีอาญาซึ่งเจ้าหน้าที่ของรัฐถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ที่ดี หรือในคดีแพ่ง หรือคดีอาญาที่ราษฎรผู้หนึ่งผู้ใดถูกฟ้องในเรื่องการที่ได้กระทำตามคำสั่งของเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งได้สั่งการโดยชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าร่วมหรือช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งกระทำการในหน้าที่ราชการที่ดีเมื่อเห็นสมควรพนักงานอัยการจะรับแก้ต่างให้ก็ได้”

พนักงานอัยการจึงมีอำนาจหน้าที่ในการรับแก้ต่างแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ถูกฟ้องคดีปกครองในการที่ได้กระทำไปตามหน้าที่ด้วยโดยการขอให้แก้ต่างแทนเจ้าหน้าที่ของรัฐจะต้องส่งเรื่องผ่านหน่วยงานต้นสังกัดไปยังสำนักงานคดีปกครอง สำนักงานอัยการสูงสุด แต่ไม่สามารถแก้ต่างให้ราษฎรในคดีปกครองได้

อนึ่ง การรับแก้ต่างของพนักงานอัยการให้กับเจ้าหน้าที่ของรัฐ แตกต่างจากกรณีหน่วยงานของรัฐ โดยเป็นดุลยพินิจของพนักงานอัยการในการพิจารณาว่าจะรับแก้ต่างหรือไม่ก็ได้ เนื่องจากบทบัญญัติในพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔(๔) ใช้คำว่า “เมื่อเห็นสมควร” ซึ่งแตกต่างจากกรณีการดำเนินคดีแทนหน่วยงานของรัฐตามบทบัญญัติในมาตรา ๑๔ (๓)

สำหรับการกระทำของข้าราชการการเมืองนั้น โดยที่การกระทำของข้าราชการการเมืองมีทั้งที่เป็นการกระทำทางปกครองและการกระทำของรัฐบาล กล่าวคือ หากกระทำโดยอาศัยอำนาจตามรัฐธรรมนูญถือว่ากระทำการในฐานะที่เป็นรัฐบาลและผลของการใช้อำนาจ ในกรณีนี้ไม่ใช่การกระทำทางปกครอง แต่เป็นการกระทำของรัฐบาล ซึ่งไม่อยู่ในอำนาจการตรวจสอบของศาลปกครอง (ตามแนวคำสั่งศาลปกครองสูงสุดที่ ๑๗๘/๒๕๕๐)

ดังนั้น เฉพาะที่เป็นการใช้อำนาจทางปกครอง จึงเป็นการกระทำที่อยู่ในคดีปกครอง เช่น การใช้อำนาจปกครองของรัฐมนตรีในการบริหารกิจการของกระทรวงหรือตามบทบัญญัติของกฎหมายที่เป็นอำนาจสั่งการของรัฐมนตรี เป็นต้น

(๓) ว่าต่างหรือแก้ต่างแก่รัฐวิสาหกิจและหน่วยงานของรัฐที่มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔(๕) บัญญัติว่า “ในคดีแพ่ง คดีปกครอง หรือกรณีมีข้อพิพาทที่ต้องดำเนินการทางอนุญาโตตุลาการที่หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นเป็นคู่กรณีและมีใช้กรณีที่เป็นข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเอง เมื่อเห็นสมควร พนักงานอัยการจะรับว่าต่างหรือแก้ต่างให้ก็ได้”

หน่วยงานของรัฐที่ไม่ได้กล่าวในมาตรา ๑๔ (๓) ที่พนักงานอัยการมีอำนาจหน้าที่ในการรับดำเนินคดีปกครองแทนได้ตาม มาตรา ๑๔ (๕) ได้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ องค์การมหาชน หน่วยงานอื่นของรัฐหรือหน่วยงานอื่นใดที่ดำเนินกิจการของรัฐอันเป็นนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐแต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้น

อนึ่ง ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔(๕) ใช้คำว่า “เมื่อเห็นสมควร” ดังนั้น พนักงานอัยการจึงสามารถใช้ดุลพินิจที่จะพิจารณารับว่าต่างหรือแก้ต่างให้หน่วยงานของรัฐซึ่งมิได้กล่าวใน (๓) หรือนิติบุคคลซึ่งมิใช่หน่วยงานของรัฐ แต่ได้มีพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งขึ้นได้เช่น หากเป็นกรณีที่เป็นข้อพิพาทกับรัฐบาลหรือระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกันเองในทางปฏิบัติพนักงานอัยการจะไม่รับว่าต่างหรือแก้ต่างแทน

โดยจะโอนเรื่องไปยังสำนักงานยุติข้อพิพาททางแพ่งระหว่างหน่วยงานของรัฐเป็นผู้ดำเนินการพิจารณาและส่งให้คณะกรรมการยุติข้อพิพาทระหว่างหน่วยงานของรัฐมีมติต่อไป

(๔) การเรียกบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำ

ตามพระราชบัญญัติองค์กรอัยการฯ มาตรา ๑๔ วรรคสองบัญญัติว่า “ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการตามมาตรา ๑๔ (๓) (๔) และ (๕) พนักงานอัยการจะออกคำสั่งเรียกบุคคลใด ๆ ที่เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำก็ได้แต่จะเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำโดยคู่ความฝ่ายนั้นไม่ยินยอมไม่ได้”

เมื่อปรากฏว่าข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่ตัวความส่งมาให้พนักงานอัยการพิจารณาบางเรื่องนั้น พนักงานอัยการเห็นว่า คำชี้แจงข้อเท็จจริงของตัวความไม่ชัดเจน หรือไม่ครบถ้วนในประเด็นสำคัญของคดี อันเป็นอุปสรรค ในการพิจารณาดำเนินคดีหรือเป็นคดีสำคัญที่พนักงานอัยการจำเป็นต้องใช้ความรอบคอบในการพิจารณาเป็นพิเศษ บทบัญญัติดังกล่าวก็ได้บัญญัติให้พนักงานอัยการสามารถมีคำสั่งเรียกบุคคลอื่น เช่น เจ้าหน้าที่หรือผู้เกี่ยวข้องมาให้ถ้อยคำและบันทึกถ้อยคำไว้เป็นหลักฐานประกอบการดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการก็ได้ ทั้งนี้ เพื่อให้ได้ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานครบถ้วนสมบูรณ์เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินคดีของพนักงานอัยการ

แต่บทบัญญัติดังกล่าวนี้มีข้อจำกัดไว้ว่าในการพิจารณาเรียกคู่ความอีกฝ่ายหนึ่งมาให้ถ้อยคำจะต้องอยู่ในเงื่อนไขที่ว่าคู่ความฝ่ายนั้นจะต้องยินยอมมาให้ถ้อยคำแต่จะมีคำสั่งให้มาดังเช่นเจ้าหน้าที่หรือผู้มีส่วนเกี่ยวข้องไม่ได้

๒. อำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการในคดีปกครอง

๒.๑ การดำเนินคดีปกครองในฐานะผู้รับมอบอำนาจแทน

ตามพระราชบัญญัติจัดตั้งศาลปกครองและวิธีพิจารณาคดีปกครอง พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๔๕ วรรคห้า บัญญัติว่า “ในการดำเนินกระบวนการพิจารณาคู่กรณีจะดำเนินการทั้งปวง ด้วยตนเองหรือจะมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่น ซึ่งมีคุณสมบัติตามระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดกำหนดเพื่อฟ้องคดีหรือดำเนินการแทนได้”

ต่อมาที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดจึงได้ออกระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดว่าด้วยองค์คณะ การจ่ายสำนวน การโอนคดี การปฏิบัติหน้าที่ของตุลาการในคดีปกครอง การคัดค้านตุลาการศาลปกครอง การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานคดีปกครองและการมอบอำนาจในการดำเนินคดีปกครองแทน พ.ศ. ๒๕๕๔ หมวด ๖ การมอบอำนาจให้ดำเนินคดีปกครองแทน ความว่า

“ข้อ ๒๐ คู่กรณีในคดีปกครองอาจมอบอำนาจให้ทนายความหรือบุคคลอื่นซึ่งบรรลุนิติภาวะแล้วและมีความรู้ความสามารถที่อาจดำเนินการแทนผู้มอบอำนาจให้ฟ้องคดีหรือดำเนินคดีปกครองแทนคู่กรณีได้

คู่กรณีซึ่งเป็นหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ อาจมอบอำนาจให้ข้าราชการ พนักงานหรือลูกจ้างแล้วแต่กรณีของหน่วยงานทางปกครองนั้นหรือของหน่วยงานทางปกครองที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนั้นสังกัดอยู่ หรือพนักงานอัยการฟ้องคดีหรือดำเนินคดีปกครองแทนได้”

โดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ตุลาการในศาลปกครองสูงสุดฯ ข้อ ๒๐ ดังกล่าวข้างต้น พนักงานอัยการมีอำนาจเข้าดำเนินคดีปกครองโดยเป็นผู้รับมอบอำนาจเข้าดำเนินคดีปกครองแทนคู่ความ ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ มาตรา ๑๔ ที่ได้กำหนดอำนาจหน้าที่พนักงานอัยการในการดำเนินคดีปกครอง โดยระเบียบของที่ประชุมใหญ่ฯ ดังกล่าว เป็นการขยายความให้ชัดเจนขึ้นว่า มีอำนาจหน้าที่ในการดำเนินคดีปกครองในฐานะผู้รับมอบอำนาจแทนหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐ

๒.๒ การแจ้งฐานะคดี

ตามมติคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๕๐๓/ว.๑๓๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔^๑ ได้กำหนดแนวทางในการแจ้งฐานะคดี ดังนี้

"ข้อ ๕ กรณีหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐส่งเรื่องให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทนในฐานะผู้รับมอบอำนาจ ถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่า หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบ ไม่สามารถชนะคดีได้หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ไม่ควรถูกหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น ให้พนักงานอัยการแจ้งฐานะคดีและดำเนินการต่อไป เพื่อให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาดและนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแห่งของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง"

นอกจากนี้ ตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินแห่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ข้อ ๒๕ กำหนดว่า “คดีว่าต่างที่พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนพิจารณาเห็นว่ารูปคดีเสียเปรียบอีกฝ่ายหนึ่ง เช่น คดีขาดอายุความคดีขาดพยานหลักฐานอันเป็นสาระสำคัญ หรือกรณีที่คู่กรณีอีกฝ่ายหนึ่งไม่ตอบรับผิด ให้พนักงานอัยการเจ้าของสำนวนเสนอ

^๑หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ที่ นร. ๐๕๐๓/ว.๑๓๙ ลงวันที่ ๓๑ สิงหาคม ๒๕๕๔ เรื่อง การกำหนดหลักการ และปรับปรุงมติคณะรัฐมนตรีเกี่ยวกับการดำเนินคดีในศาลปกครองกรณีคณะรัฐมนตรี นายกรัฐมนตรีรองนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีถูกฟ้องในคดีปกครอง

ความเห็นควรแจ้งฐานะคดีตามลำดับชั้นถึงอธิบดี เมื่ออธิบดีเห็นพ้องด้วยก็ให้แจ้งฐานะคดีไปยังตัวความก่อนยื่นฟ้องคดี

คดีระหว่างส่วนราชการกับเอกชน หรือรัฐวิสาหกิจกับเอกชน หากพนักงานอัยการเห็นว่าไม่ควรรับดำเนินคดีให้แจ้งฐานะคดีพร้อมด้วยเหตุผลที่จะไม่รับดำเนินคดีให้ตัวความทราบ หากตัวความยังขอให้ดำเนินคดีต่อไปและอธิบดีอัยการไม่เห็นด้วยกับตัวความให้ส่งสำนวนไปยังสำนักงานการยุติการดำเนินคดีแพ่ง และอนุญาตตุลาการของส่วนราชการและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสำนักงานอัยการสูงสุดพิจารณาและเสนออัยการสูงสุดชี้ขาด

คดีใดจะขาดอายุความฟ้องร้องให้รับแจ้งฐานะคดีพร้อมแจ้งตัวความให้ส่งเงินค่าฤชาธรรมเนียมและค่าใช้จ่ายในการดำเนินคดีโดยเร็วและให้ดำเนินการฟ้องคดีภายในกำหนดอายุความโดยไม่ต้องรอผลการพิจารณาการแจ้งฐานะคดีของตัวความ”

ดังนั้น ในการดำเนินคดีปกครองแทนหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐถ้าพนักงานอัยการมีความเห็นว่าหน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐดังกล่าวอยู่ในฐานะเสียเปรียบไม่สามารถชนะคดีได้หรือการดำเนินคดีไม่ก่อให้เกิดประโยชน์ ไม่ควรที่หน่วยงานทางปกครองหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐจะดำเนินคดีในเรื่องนั้น เช่น คดีขาดอายุความ มีมาตรการทางปกครองที่สามารถใช้บังคับได้เหมาะสมกว่า การดำเนินคดีทางศาล พนักงานอัยการก็อาจแจ้งฐานะคดีให้แก่หน่วยงานของรัฐพิจารณาได้ หากหน่วยงานของรัฐไม่เห็นพ้องกับความเห็นของพนักงานอัยการ ก็ให้ดำเนินการส่งให้อัยการสูงสุดวินิจฉัยชี้ขาด และนำเสนอให้คณะกรรมการพิจารณาชี้ขาดการยุติในการดำเนินคดีแพ่งของส่วนราชการพิจารณาเป็นที่สุด

๒.๓ การสอบสวนเพิ่มเติมและการคืนเรื่อง

การดำเนินคดีปกครองของพนักงานอัยการจำเป็นต้องมีพยานหลักฐาน อันเป็นมูลคดีและประเด็นแห่งคดีที่ครบถ้วนและถูกต้อง ดังนั้น ระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการดำเนินคดีแพ่งของพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๔๗ ขอ ๑๕ กำหนดว่า “พยานหลักฐานที่จะต้องรวบรวมได้แก่พยานหลักฐานที่ให้ข้อเท็จจริงที่จำเป็นในการวินิจฉัยคดีรวมทั้งพยานหลักฐานที่ให้ข้อเท็จจริงสนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของตัวความและพยานหลักฐานที่ให้ข้อเท็จจริงที่จำเป็นในการจัดทำคำฟ้อง คำให้การ หรือต้องนำสืบชั้นพิจารณาในศาล

การสั่งให้รวบรวมพยานหลักฐานนั้นให้กำหนดประเด็นในการรวบรวมพยานหลักฐานให้ชัดเจนพร้อมกับกำหนดระยะเวลาให้ตัวความดำเนินการไว้

หากตัวความไม่ดำเนินการและไม่แจ้งเหตุขัดข้องให้แจ้งเตือน หากตัวความไม่ดำเนินการและไม่แจ้งเหตุขัดข้องอีกให้ส่งเรื่องคืนโดยแจ้งกำหนดระยะเวลาเกี่ยวกับอายุความ ไปด้วย

เหตุนี้พนักงานอัยการจึงมีอำนาจหน้าที่ในการสอบสวนเพิ่มเติม โดยหน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่มีข้อที่ต้องปฏิบัติ ดังนี้

(ก) ดำเนินการรวบรวมและให้ข้อเท็จจริงแก่พนักงานอัยการ เมื่อพนักงานอัยการมีหนังสือขอให้รวบรวมพยานหลักฐานเพิ่มเติมแจ้งไปยังหน่วยงานที่ส่งเรื่องเพื่อให้ดำเนินการโดยจะระบุเวลาให้ดำเนินการในหนังสือแจ้งไปด้วยเนื่องจาก ต้องดำเนินการภายในเวลาที่กฎหมายหรือศาลกำหนดซึ่งอาจแบ่งได้เป็น ๓ ส่วน ได้แก่

๑) ข้อเท็จจริงที่จำเป็นในการวินิจฉัยคดี หมายถึงข้อเท็จจริงที่เป็นมูลแห่งคดี เช่น คดีเกี่ยวกับคำสั่งทางปกครอง ได้แก่ การออกคำสั่งทางปกครอง ขั้นตอนการออกคำสั่งและกฎหมาย ระเบียบที่ใช้ในการออกคำสั่ง เป็นต้น คดีเกี่ยวกับสัญญาทางปกครอง ได้แก่ มูลเหตุแห่งการจัดซื้อจัดจ้าง การประกวดราคาหรือการคัดเลือกผู้รับจ้าง วัตถุประสงค์สำคัญของสัญญา ข้อสัญญา และเงื่อนไขการชำระเงินและวางประกัน เป็นต้น

๒) ข้อเท็จจริงที่สนับสนุนข้ออ้างหรือข้อเถียงของตัวความ หมายถึง ข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับประเด็นข้อพิพาทแห่งคดีที่ปรากฏในคำฟ้องหรือคำให้การแล้วแต่กรณี

๓) ข้อเท็จจริงที่จำเป็นในการจัดทำคำฟ้อง คำให้การ หรือต้องนำสืบชั้นพิจารณาในศาล หมายถึงข้อเท็จจริงเกี่ยวกับคู่ความในคดีและใบมอบอำนาจ เช่น ฐานะนิติบุคคล ข้อบังคับ ที่อยู่ และรายชื่อ หรือคำให้การของพยานบุคคล พยานเอกสาร และพยานวัตถุที่เกี่ยวกับคดี ใบมอบอำนาจในการดำเนินคดีแทน และสำเนาบัตรประชาชนของผู้มอบอำนาจ เป็นต้น

ทั้งนี้ หน่วยงานของรัฐต้องดำเนินการรวบรวมพยานหลักฐานทั้งสามประการในรูปเอกสารสรุปข้อเท็จจริงมาพร้อมกับเรื่องที่จะขอให้พนักงานอัยการดำเนินคดีแทน มิฉะนั้นพนักงานอัยการคดีปกครองจะไม่รับเรื่องไว้ดำเนินการแทนและส่งเรื่องคืน

(ข) กรณีที่หน่วยงานของรัฐมิได้ส่งพยานหลักฐานเพิ่มเติมหรือรวบรวมพยานหลักฐานไม่ครบถ้วนและหน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการภายในกำหนดตามหนังสือแจ้งพนักงานอัยการจะมีหนังสือแจ้งเตือนให้รีบดำเนินการซึ่งหน่วยงานของรัฐ ควรรีบดำเนินการโดยด่วน เพราะจะทำให้การดำเนินคดีสามารถดำเนินต่อไปได้โดยเร็ว และเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานของรัฐเอง

(ค) การส่งเรื่องคืน หากหน่วยงานของรัฐมิได้ดำเนินการหรือละเลยการรวบรวมพยานหลักฐานตามหนังสือแจ้งเตือนภายในกำหนดเวลาแล้ว พนักงานอัยการมีอำนาจส่งเรื่องคืนและปฏิเสธการรับว่าต่างและแก้ต่างเรื่องนั้นได้